

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

MEELESPEA: DEFEKTI TÕENDAMISEGA SEOTUD KULUD

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 218 lg 2 kohaselt vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest kahe aasta jooksul asja üleandmisest ostjale. Sealjuures eeldatakse, et esimese kuue kuu jooksul ilmnenud puudus oli asjal juba üleandmisel ehk tegemist on tootmisdefektiga, mis ilmnes alles hiljem. Seega on **esimese kuue kuu jooksul ilmnenud puuduse puhul müüjal kohustus tõendada**, et tema puuduse eest ei vastuta. Tõendamiskohustus tähendab ühtlasi ka seda, et müüja peab kandma tõendamiskulud.

Seega ei ole esimese kuue kuu jooksul ilmnenud puuduste puhul õigus tarbijalt võtta seadme kontrollimise/käsitluse/diagnostika eest tasu isegi juhul, kui puudus kontrolli käigus ei ilmne või selgub, et tegemist pole tootmisdefektiga.

Ülejäänud 1,5 aasta jooksul, mil tarbijal veel kehtib pretensiooni esitamise õigus, võib müüja asjal ilmnenud puuduse põhjuste väljaselgitamise sh diagnostika kulude hüvitamist nõuda üksnes juhul, kui sellest on tarbijat eelnevalt teavitatud. Teave tasu küsimise õiguse ja tasu suuruse kohta peaks olema nii dokumendil, mis antakse tarbijale tõenduseks, et ta enda kauba on pretensiooniga kauplejale üle andnud kui ka kaupleja juures tarbijale nähtavale kohale üles pandud, et tarbija saaks sellega eelnevalt tutvuda ja arvestada.

Juhul kui tarbijale ei ole eelnevalt antud selget teavet käsitlustasu suuruse ja selle võtmise õiguse kohta, siis tarbijalt sellist tasu nõuda ei või.

Juhul kui asjale on antud garantii, tuleb eelkõige silmas pidada seda, et garantii peab andma tarbijale seaduses sätestatud soodsamad õigused (VÕS § 230 lg 1). Kuna garantiandja võib ise otsustada, millistel tingimustel ta garantii annab, tingimusel, et ei kitsendata tarbija seadusest tulenevaid õigusi, võib ta otsustada, kas võtta pärast asja ostust kuue kuu möödumist tarbijalt tasu asjal ilmnenud puuduse põhjuste kindlakstegemise eest, kui puudus ei lähe garantii alla.

Juhul kui garantiandja otsustab pärast kuue kuu möödumist käsitlus/diagnostikakulu hüvitamist tarbijalt nõuda, peab ta selle selgelt garantiitingimustesse kirja panema ja seda ka asja garantiiremonti toomisel meelde tuletama (teave tarbijale antaval dokumendil ja ka tarbijale nähtaval kohal teeninduskohas, lisaks soovitage ka suuliselt sellele tähelepanu juhtida, et vältida edasisi vaidlusi ja probleeme). Samuti peab tarbija teadma, kui suur käsitlustasu on.

Juhul kui garantiitingimustes ei ole käsitlustasu või muu sellise tasu võtmise õigust sätestatud, siis tarbijalt sellist tasu nõuda ei või.